

GOSPODARCZY GABINET CIENI

Warszawa, 15 kwietnia 2020 r.

RAPORT: UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Priorytetami utrzymanie miejsc pracy i stabilizacja systemu emerytalnego

– Obecnie kluczowym zagadnieniem dla rządu są skutecznie działania objęte tzw. Tarczami Antykryzysową i Finansową, przygotowanymi na rzecz osłony przedsiębiorstw i przedsiębiorców. Działania te wykraczają poza funkcjonowanie jednego resortu i ministra. Przygotowano ostatnio rozwiązania kolejne, które pogłębiły dotychczasowe o pakiet finansowy dla firm o wielkości 100 mld zł. Aby osłona była lepiej skonstruowana powinna odpowiadać propozycjom samych pracodawców, którzy znają specyfikę działalności gospodarczej. Liczy się czas dotarcia z pomocą i lepiej skonstruowane przepisy prawne, które nie będą eliminowały firm z pomocy. Odpowiednie rekomendacje w tej sprawie zostały rządowi przekazane – mówi **dr Wojciech Nagel, minister ubezpieczeń społecznych w Gospodarczym Gabiniecie Cieni BCC**. – Trzeba w naszej opinii odstąpić od tzw. 13. i 14. świadczeń w systemie emerytalnym w 2021 r., jako nierealistycznych finansowo (koszt ponad 20 mld zł), w okresie walki z nadchodzącą recesją i wzrostem bezrobocia. Projekt przepisów prawnych dotyczących 14. emerytury w 2021 r., został przesłany niedawno do konsultacji społecznych. Wszystkie dostępne środki należy skierować na ochronę miejsc pracy, ponieważ funkcjonowanie gospodarki tworzy rozwój, dochód i daniny – dodaje **Wojciech Nagel**.

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm.

W skład gabinetu wchodzi wybitni, gospodarczy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne. Więcej informacji: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/gospodarczy-gabinet-cieni/

Będziemy codziennie przedstawiać poglądy poszczególnych ministrów Gabinetu Cieni BCC związane z obecną sytuacją.

Ubezpieczenia społeczne

DR WOJCIECH NAGEL

minister ds. ubezpieczeń społecznych Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

Dr nauk ekonomicznych w specjalności ubezpieczenie społeczne (2001, UEK). Członek Rady Nadzorczej ZUS i Zespołu US Rady Dialogu Społecznego (wcześniej Trójstronnej Komisji ds. SG) od 2005 r. Dwukrotnie doradca Ministra Pracy i Polityki Społecznej (1992, 2005), współtwórca i zastępca szefa centralnego Urzędu Pracy (1992-1993). Ekspert BCC ds. ubezpieczeń społecznych

☎ 601 329 181 ✉ wojciech.nagel@bcc.org.pl

WSKAZANIA DLA RZĄDU

1. Obecnie kluczowym zagadnieniem dla rządu jest skuteczne prowadzenie działań objętych tzw. Tarczą Antykryzysową i finansową, przygotowanymi na rzecz osłony firm różnej wielkości. Działania te wykraczają poza funkcjonowanie jednego resortu i ministra. Przygotowano rozwiązania kolejne objęte pakietem finansowym dla firm różnej wielkości na kwotę 100 mld zł. Aby osłona była lepiej skonstruowana od strony przepisów prawnych, należy zadbać, aby wysłuchiwać bardziej rekomendacje pracodawców. Znają oni specyfikę funkcjonowania działalności gospodarczej. Ostatnio przedstawiliśmy rekomendację dot. interpretacji lub zmiany przepisu odnośnie uwarunkowań objęcia pomocą firm dużych, aby on ich nie eliminował z niej. Dotyczy to precyzyjnej klasyfikacji wymogów dla firmy dużej wielkości.
2. Należy stworzyć możliwości, aby samozatrudnieni i mikroprzedsiębiorcy, których przychody w marcu b.r. spadły o więcej niż 50 proc. (w stosunku do 31 grudnia 2019 r. lub 1 marca br. a nie do 1 lutego br.), byli przez kolejne 3 miesiące zwolnieni z płacenia składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Ponieważ baza przychodowa nie będzie zapewne odbudowana w 2020 r., rozwiązania dla mikro i małych firm powinny być kontynuowane (w tym postojowe) w kolejnych miesiącach. Priorytetem – utrzymanie miejsc pracy. Należy objąć pomocą przedsiębiorców, którzy rozpoczęli działalność przed 1 marca br.
3. Odstąpienie od planowania tzw. świadczeń 13. i 14. w systemie emerytalnym w 2021 r., jako nierealistycznych finansowo (koszt nie mniej niż 20 mld zł), w okresie walki z recesją i wzrostem bezrobocia. Należy podkreślić, iż projekt przepisów prawnych dotyczących 14. emerytury w 2021 r., został przesłany niedawno do konsultacji społecznych. Wszystkie dostępne środki finansowe Polski powinny być skierowane na rzecz utrzymania miejsc pracy w 2020 r. w firmach różnej wielkości. Istnieją prognozy, które wskazują na szybkie osiągnięcie 1 mln osób bezrobotnych i gwałtowne opadanie poziomu PKB (-3,-4% r/r).

PODSUMOWANIE dotychczasowych działań rządu

Pozytywy (w zakresie niektórych rozwiązań Tarczy Antykryzysowej):

1. Wprowadzenie Pakietu finansowego dla firm różnej wielkości na kwotę 100 mld zł. z możliwością większościowego umorzenia (75%) pozyskanej przez firmę kwoty. Rozszerzono rozwiązania tarczy na firmy małe, zatrudniające do 49 pracowników. Wprowadzono uproszczenia w zakresie wnioskowania do ZUS, nastąpiła poprawa przepisów dot. postojowego. Wprowadzono elastyczność czasu pracy i warunków pracy, dopłaty do wynagrodzeń, które należy traktować jako wyjściowe oraz rozwiązania dotyczące zatrudniania cudzoziemców.
2. Wprowadzenie dodatkowego świadczenia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych do 25. roku życia, które są objęte edukacją zawodową w ośrodkach rewalidacyjno-rehabilitacyjnych. W zależności od rozwoju sytuacji epidemicznej zarówno te jak i już wprowadzone świadczenia dla opiekunów małoletnich będą przedłużane.

3. Działalność Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Podjął on akcję #RatujBiznes, o charakterze informacyjno-organizacyjnym. Uruchomiono stronę internetową, na której prezentowane są informacje o możliwościach, jakie dają przedsiębiorcom rozwiązania tzw. Tarczy Antykryzysowej. Znajdą się tam wnioski o odroczenie terminu zapłaty podatku, zaległości podatkowych, o rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej, o umorzenie zaległości podatkowych, o odroczenie terminu płatności składek ZUS, o zwolnienie płatnika z obowiązku opłacania nieopłaconych składek ZUS. Ponadto, informacje o możliwości skorzystania ze świadczeń postojowych, o udzielenie pożyczki na ratowanie firmy, a także tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego.

Zagrożenia:

1. Duży wzrost bezrobocia na koniec 2020 r., z uwagi na możliwy rozwój epidemii oraz zamykania bądź zawieszania działalności gospodarczych. Tylko w ostatnim tygodniu marca br. wpłynęło 14,5 tysiąca wniosków o zawieszenie działalności gospodarczej. W I kwartale liczba wniosków wyniosła ponad 93 tysiące, ponad połowę więcej aniżeli w tym samym okresie 2019 r. Wydaje się już obecnie, że szacowany wzrost bezrobocia do 10% na koniec tego roku jest niedoszacowany i będzie wyższy.
2. Pogłębienie nierównowagi finansowej w systemie emerytalnym i rentowym. Obecnie luka w FUS wynosi ok. 28 mld zł. Zwiększanie się deficytu w FUS będzie związane zarówno z programem osłonowym (zwolnienia, odroczenia w płaceniu składek) jak i pozostawieniem na agendzie wypłat tzw. 13. i 14. świadczeń emerytalnych. Wygenerują one koszt ok. 20 mld zł w warunkach 2021 r. Należy zatem od nich odstąpić a wszystkie środki przekazać na rzecz walki o utrzymanie miejsc pracy i wzmacnianie kolejnych odsłon rządowego wsparcia dla gospodarki.
3. Pogłębienie się kryzysu gospodarczego w otoczeniu Polski, który poszerzy głębokość recesji oraz komplikacje, zarówno ekonomiczne jak i społeczne. Implikacje wynikające z dużego uzależnienia gospodarki od eksportu do najbliższych partnerów gospodarczych Polski (Niemcy i Czechy) oraz dużego wpływu tej korelacji na ograniczenie produkcji krajowej i wzrost bezrobocia.

Kontakt dla mediów

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395, 22 58 26 113

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni gospodarzy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>